

Oponentský posudok

dizertačnej práce **Mgr. Ing. Miroslava Juráska** : Úvahy o globálnom ráde po skončení

studené války : perspektíva Francise Fukuyamy a Samuela Huntingtona.

Problematica ďalšieho vývoja svetového politického systému po páde bipolarity v roku 1989 je spätá s dvomi prognózami jeho ďalšieho usporiadania , a to s prognózou Francise Fukuyamy , ktorú zverejnil v knihe „ Koniec dejín a posledný človek “ , a vízia Samuela P. Huntingtona zverejnenú v knihe „ Stret civilizácií. Boj kultúr a premena svetového poriadku.“. Obidve práce vyvolali mimoriadnu pozornosť nielen v odbornej verejnosti , ale i širokej občianskej spoločnosti.

Uvedená tematika je i obsahom prezentovanej dizertačnej práce, ktorá svojím spracovaním predstavuje syntézu filozofických úvah autora , s možnými reálnymi aplikáciami v praxi. Je to komparácia teoretických východísk s praktickou realizáciou / i perspektívou / - s ich aplikáciou v činnosti medzinárodných organizáciách / UNASUR a SCO / , na ktorých potvrdzoval platnosť skúmaných teórií. Je svojím spôsobom i diskutabilná.

Predmetná práca je rozčlenená do troch kapitol s množstvom podkapitol , ktoré pôsobia relatívne atomizovane, miestami i čiastočne netransparentne , sú ale funkčné, čo treba zdôrazniť.

Zvolená **metodológia** vychádza detailne z teoretických programov Imre Lakatosa , ktorými sa autor usiloval preukázať skutočnosť , že obidve teórie koniec histórie a stret civilizácií sú svojím spôsobom stále platné .

K uvedenému tvrdeniu použil autor i historicko opisnú metódu, analýzu, ale najmä komparáciu : v rovine – vid' časť Obsah – filozoficko - metodologických východísk, ako i následne analýz v analytickej časti, v ktorej sústreďuje pozornosť i na aspekty vnútornej a vonkajšej histórie, a následne autor realizuje svoje myšlienky – dokladuje platnosť teórií v aplikačnej časti , na činnosti ANASUR a SCO.

Zvolená metodika je funkčná , má za cieľ preukázať – ako už bolo vyššie konštatované, nielen platnosť teórií , ale najmä ich cielené stále funkčne platné zameranie vychádzajúce s civilizačných predikátov doby po roku 1989, na čo sa autor usiloval poukázať , čo je potrebné zdôrazniť , a čo hodnotím i pozitívne.

Spracovanie práce má vhodne zvolenú štruktúru , predstavuje takmer detailnú analýzu a komparáciu, miestami čiastočne i „ netransparentnú “v rovine analýz hlavných cieľov predmetných teórií, následne však autorom vysvetlené komplexnou analýzou hlavných myšlienok, idúc takmer po vetách a tvrdeniach autorov týchto teórií, čo kladie vysoké nároky na jednej strane na erudovanosť autora , na strane druhej i na akceptáciu myšlienkových postupov autora , ktorý si postavil vysoké nároky v rovine filozofickej ako i politologickej analýzy predmetnej problematiky.

K uvedenému použil i zodpovedajúcu **odbornú literatúru a informačné zdroje** dostupnej domácej a najmä predovšetkým zahraničnej proveniencie vysoko prekračujúci primerané množstvo k spracovaniu tejto práce , z ktorej dokázal skutočne adekvátne vyvodit' príslušné konsekvencie vlastných názorov a hodnotení , čo taktiež hodnotím kladne

Oceňujem pozitívne- okrem celkového komplexného spracovania , najmä aplikačnú časť / 3. kapitolu – venovanú medzinárodným organizáciám UNASUR a SCO /, dávajúc tak odpoveď na aktuálnosť platnosti teórií , čo si stanovil autor za hlavný cieľ svojej dizertačnej práce, čo považujem i za prínos jeho práce.

V diskusii by mohol autor zaujať stanovisko i k súčasným procesom imigrácie z Afriky , a taktiež **zhodnotiť variantu globálnej platnosti** uvedených teórií v budúcnosti, v prognóze aké procesy / pozitívne i negatívne / by mohli narušiť ich opodstatnenosť.

Na základe vyššie uvedených hodnotení predmetnú dizertačnú prácu **Mgr.Ing. Miroslava Juráska** : „ Úvahy o globálnom rádu po skončení studenej války : perspektíva Francise Fukuyamy a Samuela P. Huntingtona “ **odporúčam** k obhajobe pred príslušnou komisiou.

V Banskej Bystrici 1.7.2015

Doc. PhDr. Dalibor Vlček, CSc.
oponent